

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2Tos/55/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822010283
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Malatká
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5822010283.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marcely Malatkej a sudcov JUDr. Štefana Tomáša a JUDr. Eriky Bebčákovej, prejednal na neverejnom zasadnutí konanom dňa 30. augusta 2023 sťažnosť odsúdeného C. F. proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6Nt/34/2022 zo dňa 28.2.2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného C. F. z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Námestovo postupom podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného C. F. na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/21/2020 zo dňa 19.5.2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/63/2020 zo dňa 21.7.2020.

Svoje rozhodnutie okresný súd zdôvodnil v podstate s poukazom na nasledovné:

Odsúdený C. F. návrhom na povolenie obnovy konania žiadal, aby mu súd povolil obnovu konania, ktoré sa skončilo rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/21/2020 zo dňa 19.5.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/63/2020 zo dňa 21.7.2020. Predmetným rozsudkom bol C. F. uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j) Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov a na jeho výkon bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Súd menovanému podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. uložil ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Odsúdený sa povolenia obnovy konania domáhal z týchto dôvodov:

V prípade trestného konania, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Námestovo a následnom odvolacom konaní na Krajskom súde v Žiline došlo k závažnému procesnému pochybeniu, nakoľko na návrh obhajcu odsúdeného súd prvého stupňa a rovnako tak aj odvolací súd nenariadili vyšetrenie duševného stavu odsúdeného a vykonanie tohto dôkazu súd prvého stupňa zamietol, hoci to bolo vzhľadom na všetky okolnosti prípadu nevyhnutné. Odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil. Odsúdený bol toho názoru, že súd prvého stupňa a odvolací súd sa nezaoberali riadne zdravotným stavom odsúdeného a dospeli tak k nesprávnemu záveru o príčetnosti odsúdeného, pričom len poukázali na vyhlásenie odsúdeného o vine a odkázali na závery znaleckého posudku znalca MUDr. Stanislava Kollára č. 319/2019 zo dňa 23.12.2019. Okresný súd sa pri ukladaní trestu v ďalšom obmedzil iba na konštatovania zásad upravených v ustanovení § 34 ods. 1, 4 Tr. zák., poukázal na odpis z registra trestov a na základe toho odsúdenému uložil trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov. Odvolací súd v uznesení, ktorým zamietol odvolanie odsúdeného konštatoval, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu a súd prvého stupňa si vytvoril dostatočný skutkový základ k rozhodnutiu o druhu

a výmere trestu. Podľa odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne aplikoval všetky hmotnoprávne ustanovenia rozhodujúce pre uloženie druhu a výmery trestu, vrátane zistenia jednej poľahčujúcej okolnosti a jednej priťažujúcej okolnosti, pričom uzatvoril, že súdom prvého stupňa uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov považuje za zákonný a spravodlivý. Odvolací súd v uznesení taktiež konštatoval, že zo znaleckého posudku MUDr. Stanislava Kollára č. 319/2019 zo dňa 23.12.2019 je zrejmé, že znalec nezistil žiadne odborné medicínske skutočnosti, ktoré by poukazovali na potrebu skúmať duševný stav odsúdeného, pričom konštatoval, že spolu s názorom súdu prvého stupňa nemal pochybnosti o tom, že príčetnosť v tom čase obžalovaného pri páchaní skutku nebola znížená, prípadne úplne vymiznutá. Argumenty odsúdeného, ktoré sa týkali výmery uloženého trestu s tým, že nebol analogicky aplikovaný inštitút mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., odvolací súd vyhodnotil ako irelevantné. Podľa odvolacieho súdu priznanie a oľutovanie spáchaného skutku odsúdeným malo priamy vplyv na trestnú sadzbu, keď nebolo nutné zvyšovať dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu v zmysle § 38 ods. 4 Tr. zák. Priznanie obžalovaného bolo podľa odvolacieho súdu zohľadnené tak, že toto priznanie spôsobilo vyrovnaný pomer poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností, pričom žiadne ďalšie mimoriadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali uloženie trestu pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu, neboli odvolacím súdom vzhliadnuté.

Dňa 15.9.2022 bol vypracovaný znalecký posudok znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia MUDr. Svetozárom Drobom č. 14/2022 vo veci C. F.. Jeho účelom bolo skúmanie duševného stavu odsúdeného C. F.. Zo znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že diagnóza F07. 8 - dysfunkcia a poškodenie mozgu s trvalými organickými zmenami odsúdeného mala v spojení s abúzm alkoholom významný vplyv na rozpoznávaciu, najmä ale na ovládacie schopnosti odsúdeného v čase spáchania skutku. Na psychický stav odsúdeného malo vplyv aj epileptické ochorenie, ktoré sa rozvinulo v súvislosti s hnisavým ochorením zasahujúcim mozog. Znalec v posudku konštatoval, že komplexný stav osobnosti, kognitívnych funkcií odsúdeného v kombinácii s ťažkou ebriou ovplyvnil schopnosť odsúdeného rozpoznať protiprávnosť svojho jednanja, najmä však podstatným, forenzne významným spôsobom ovplyvnil jeho schopnosť toto svoje konanie ovládať. Táto schopnosť bola podľa znalca podstatne zmenšená už v čase, keď odsúdený začal požívať alkohol, nehovoriac o tom, že v konzumácii alkoholu v značnom množstve neskôr pokračoval. Znalec aj napriek tomu, že posúdenie príčetnosti nepatrí medzi jeho kompetencie, vzhľadom na dlhoročnú prax dospel k záveru, že odsúdený spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti.

Súdy mali už v pôvodnom trestnom konaní k dispozícii psychiatrickú správu MUDr. F., odporúčanie Dr. Y. a napokon aj správu Dr. O.. MUDr. F. C. F. stanovila diagnózu F07.8 - dysfunkcia a poškodenie mozgu s trvalými organickými zmenami osobnostných aj s kognitívnym a mnestickým deficitom. Dr. O. odsúdenému vyšetrením potvrdila organické poškodenie mozgu a znalec Dr. Y. pri výsluchu uviedol, že na strane odsúdeného sú vážne okolnosti, a to poškodenie mozgu, ktoré odôvodňujú jeho psychické vyšetrenie a navrhol ho vykonať. Uvedené skutočnosti sami o sebe zreteľne nasvedčovali potrebu skúmať duševný stav odsúdeného, čo sa v danom prípade nestalo a odsúdenému bol uložený trest, ktorý celkom zjavne nereflektuje duševný stav odsúdeného v čase spáchania skutku. Nový znalecký posudok je tak dôkazom konajúcemu súdu skôr neznámy, ktorý odôvodnene môže privodiť obnovu konania a potrebu iného rozhodnutia o treste, lebo pôvodne uložený trest je v zrejmom nepomere k závažnosti činu a k osobe páchatel'a. U odsúdeného je tu odôvodnené mimoriadne zníženie uloženého trestu v zmysle § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák., nakoľko tento spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti, ktorá skutočnosť by mala byť v obnovenom konaní zistená bez dôvodných pochybností.

Po vykonaní dokazovania na verejnom zasadnutí okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre povolenie obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr. por., a preto postupom podľa § 399 ods. 2 Tr. por. návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol. Okresný súd v rozhodnutí konštatoval, že dokazovaním, ktoré na verejnom zasadnutí vykonal, si vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie, že v prípade odsúdeného neboli splnené podmienky pre povolenie obnovy konania v predmetnej trestnej veci. Okresný súd na úvod vo všeobecnosti poukázal na to, že v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. v prípade konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, ako tomu bolo v tomto prípade, je možné obnovu konania povoliť iba za splnenia podmienky, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme a súčasne sa jedná o také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi by mohli viesť k inému rozhodnutiu, než ako bolo pôvodné právoplatné rozhodnutie, či už ohľadne otázky viny alebo trestu. Odsúdený sa v časti domáhal prehodnotenia dôkazov, ktoré boli v základnom konaní riadne vykonané. Odsúdený už v základnom konaní poukazoval na to, že súdy mali k dispozícii psychiatrickú správu MUDr. F., potvrdenie Dr. O. aj výpoveď znalca Dr. Y.. Novou skutočnosťou, resp.

dôkazom, ktorým súdy v základnom konaní nedisponovali, tak bol iba odsúdeným predložený znalecký posudok MUDr. Svetozára Drobu č. 14/2022, ktorého znalca súd na verejnom zasadnutí vypočul. Znalec MUDr. Droba na verejnom zasadnutí potvrdil skutočnosti, ktoré vyplývali z jednotlivých správ, na ktoré odsúdený v podanom odvolaní, ako aj v návrhu na povolenie obnovy konania, poukázal a ktoré správy mali súdy oboch stupňov k dispozícii už v základnom konaní. MUDr. Droba na verejnom zasadnutí uviedol, že diagnóza dysfunkcia a poškodenie mozgu s trvalými organickými zmenami osobnostnými aj s kognitívnym a mnestickým deficitom, mala v spojení s abúzom alkoholu významný vplyv na rozpoznávaciu, najmä na ovládacie schopnosti odsúdeného, komplexný stav osobnosti, kognitívnych funkcií odsúdeného v kombinácii s ťažkou ebirotou ovplyvnil jeho schopnosť rozpoznať protiprávnosť svojho konania, najmä však podstatným, forenzne významným spôsobom ovplyvnil jeho schopnosť toto svoje konanie ovládať. Znalec s poukazom na svoju dlhoročnú prax súdneho znalca uviedol, že duševný stav odsúdeného v čase spáchania trestnej činnosti zakladá stav zmenšenej pričetnosti. Na margo toho súd dodal, že zmenšená pričetnosť znamená, že je len znížená rozpoznávaciu, alebo ovládacia schopnosť (môžu byť znížené aj obidve súčasne), avšak na vylúčenie trestnej zodpovednosti to nestačí. Zníženie rozpoznávacej alebo ovládacej zložky neznamena ich vymiznutie, čo v konečnom dôsledku odsúdený v návrhu na povolenie obnovy konania ani nenamietal. Vo vzťahu k výroku o vine odsúdeného tak uvedené závery znaleckého dokazovania nemali vplyv a neboli tak skutočnosťou novou, resp. súdu skôr neznámou takej povahy, že by samy osebe alebo v spojení s už vykonanými dôkazmi mohli viesť k inému záveru o vine, príp. treste. Zmenšená pričetnosť môže byť dôvodom na mimoriadne zníženie trestu, prípadne upustenie od potrestania a uloženie ochranného liečenia. Návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania smeroval voči výroku o treste rozsudku okresného súdu, ktorý pri ukladaní trestu nereflektoval na duševné zdravie odsúdeného, neprihliadal na jeho zmenšenú pričetnosť v čase spáchania skutku, o čom bol predložený znalecký posudok MUDr. Drobu č. 14/2022 a preto podľa odsúdeného mu mal byť uložený trest v zrejmom nepomere k závažnosti činu a k jeho osobe pri ukladaní trestu, keď súdy nepostupovali podľa § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. Okresný súd tu zvýraznil, že na úspešnosť návrhu na povolenie obnovy konania musia byť splnené obe časti kumulatívnych podmienok, a to jednak existencia skutočností alebo dôkazov súdu skôr neznámych, zároveň však musia mať tieto dôkazy alebo skutočnosti určitú právnu relevantnosť, čiže musia byť potencionálne spôsobilé privediť iný výsledok konania, než k akému sa skôr dospelo. V prípade ak by aj súd vyhodnotil odsúdeným predložený znalecký posudok č. 14/2022 ako skutočnosť, resp. dôkaz súdu skôr neznámy, musela by byť súčasne splnená aj druhá podmienka, že táto nová skutočnosť, resp. dôkaz by mohol sám osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi, odôvodniť iné rozhodnutie o treste, vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu. Zrejmý nepomer k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a znamená zjavnú neprimeranosť trestu za spáchaný skutok vo vzťahu k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a. Rozpor s účelom trestu znamená nenaplnenie základného účelu trestu vyjadreného v Trestnom zákone vzhľadom na nové skutočnosti alebo dôkazy.

S poukazom na okolnosti spáchania skutku, jeho závažnosť, objekt trestného činu a obdobie páchania protiprávneho konania, vplyv alkoholu a osobu odsúdeného, jeho kriminálnu minulosť možno uzavrieť, že trest, ktorý bol odsúdenému uložený, a to na úplne dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 7 rokov nemožno považovať, že by bol uložený v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo že by uložený druh trestu bol v zrejmom rozpore s účelom trestu. Obžalovaný bol v minulosti, ešte pred uložením trestu za tento trestný čin opakovane právoplatne odsúdený, pričom tieto uložené tresty na neho nemali prevýchovný účinok, vzhľadom na závažnosť skutku, pomery páchatel'a s prihliadnutím na jeho kriminálnu minulosť, trest uložený mu na úplne dolnej hranici trestnej sadzby nemožno považovať za trest v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo jeho pomerov. Okresný súd poukázal na skutočnosti, že odsúdeným predložený znalecký posudok, ktorý mal preukazovať zníženú pričetnosť, nemá rovnakú relevanciu k celému obdobiu páchania trestného činu odsúdeným. Odsúdený bol uznaný vinným zo skutku, ktorý bol páchaný v období minimálne od roku 2013 do 10.11.2019, pričom z predloženého znaleckého posudku č. 14/2022 vyplynulo, že pokiaľ ide o odsúdeného, k náhlým zmenám na jeho zdraví došlo 29.10.2017, k spresneniu diagnostiky, že sa u neho jedná o absces mozgu došlo dňa 9.11.2017. Odsúdený tak pokračoval v násilnom agresívnom správaní voči blízkym osobám, nielen po diagnostikovanom abscese mozgu, ale aj pred abscesom. Odsúdený i naďalej aj po návrate z výkonu trestu odňatia slobody v inej trestnej veci, požíval alkoholické nápoje, správal sa násilne voči blízkym osobám, pričom si bol vedomý svojej agresívnej povahy, z výpovedí svedkov vyplynulo, že keď bol v triezvom stave, k protiprávnemu konaniu nedochádzalo. Pokiaľ odsúdený v návrhu uvádzal, že uložený trest na úplne dolnej hranici trestnej sadzby bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu a pomerom páchatel'a s poukazom práve na jeho zdravotný stav, ktorý preukázal závermi predloženého

znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie, nakoľko odôvodňoval mimoriadne zníženie uloženého trestu v zmysle ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák., k uvedenému súd dodal, že ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. je ustanovením fakultatívnym, je vždy na úvahe súdu, či takéto ustanovenie bude v konkrétnej veci aplikovať. V danom prípade súd nezistil splnenie podmienok na povolenie obnovy konania a návrh preto zamietol ako nedôvodný.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť odsúdený C. F. ihneď po jeho vyhlásení priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí dňa 28.2.2023. Zhlásenú sťažnosť odsúdený zdôvodnil prostredníctvom obhajcu písomným podaním zo dňa 24.4.2023, doručeným Okresnému súdu Žilina dňa 25.4.2024, a to s poukazom na nasledovné:

Okresný súd nezistil podmienky na povolenie obnovy konania, a preto návrh odsúdeného C. F. ako nie dôvodný zamietol. Odsúdený k tomuto návrhu predložil súdu znalecký posudok MUDr. Svetozára Drobu č. 14/2022, ktorý v ňom konštatoval zníženie ovládacích a rozpoznávacích schopností odsúdeného v dôsledku disfunkcie a poškodenia mozgu s abúzm alkoholu. Na psychický stav odsúdeného malo vplyv aj epileptické ochorenie, ktoré sa rozvinulo v súvislosti s hnisavým ochorením zasahujúcim mozog. Ide o dôkaz nový, lebo jeho zdravotný stav nebol v pôvodnom konaní vo veci samej preskúmaný. Pri stave zmenšenej príčetnosti trest uložený mu súdom je v zrejmom nepomere k závažnosti činu, k jeho pomerom a uložený trest je v zrejmom rozpore s účelom trestu. Súdy rozhodujúce vo veci samej sa odmietli touto otázkou zaoberať. Znalec MUDr. Stanislav Kollár v pôvodnom konaní v znaleckom posudku č. 319/2019 nezistil žiadne medicínske skutočnosti, ktoré by poukazovali na potrebu skúmať duševný stav obžalovaného. Vzhľadom na tieto závery znalca MUDr. Kollára, okresný ani krajský súd nemali pochybnosti o príčetnosti obžalovaného v čase spáchania skutku a túto v ďalšom ani neskúmali. Okresný súd rozhodujúci o návrhu na povolenie obnovy konania v rozhodnutí uvádzal, že o zníženej príčetnosti odsúdeného sa vedelo a bolo to zohľadnené v rozhodovaní vo veci samej.

V odôvodnení uznesenia krajského súdu konajúceho o odvolaní obžalovaného bolo konštatované, že priznanie obžalovaného bolo zohľadnené pri určovaní trestnej sadzby, kedy toto priznanie spôsobilo vyrovnanie pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Žiadne ďalšie mimoriadne okolnosti odôvodňujúce uloženie trestu pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu neboli krajským súdom vzhliadnuté. Krajský súd v ďalšom konštatoval, že stavu veci a zákonu nezodpovedá uloženie ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou obžalovanému podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. Znalec MUDr. Kollár v znaleckom posudku nezistil žiadne odborné medicínske skutočnosti, ktoré by poukazovali na potrebu skúmať duševný stav obžalovaného. U obžalovaného nebola znalecky dokázaná nepríčetnosť, preto podľa názoru krajského súdu nebolo namieste použiť ustanovenie § 73 ods. 1 Tr. zák., ale správne bolo potrebné obžalovanému liečenie ukladať podľa § 73 ods. 2 písm. c), d) Tr. zák.

Z uvedených častí uznesenia krajského súdu rozhodujúceho o odvolaní obžalovaného je zrejmé, že súdy rozhodujúce vo veci samej sa vôbec nezaoberali možnosťou mimoriadneho zníženia trestu. Naopak konštatovali bezvadnú príčetnosť odsúdeného, dokonca kvôli tomu súd druhej inštancie zmenil rozsudok v časti ochranného opatrenia.

Znalecký posudok MUDr. Drobu jednoznačne poukazuje na potrebu obnovy konania a ďalšieho dokazovania vo vzťahu k príčetnosti odsúdeného. Tento znalecký posudok vyvracia závery súdov v pôvodnom konaní vo veci samej vo vzťahu ku skúmaniu a záverom o nepríčetnosti odsúdeného a použití ustanovení o mimoriadnom znížení trestu. Týmto znaleckým posudkom je preukázaný vplyv poruchy mozgu spoločne s abúzm alkoholu na ovládacie a rozpoznávacie schopnosti odsúdeného a na mimoriadne zníženie trestu. Aj keď toto mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. je fakultatívnej povahy, neznamená to, že ak súd nemieni zväžiť možnosť mimoriadneho zníženia trestu, že nejde o relevantnú možnosť dospieť k zmene výšky trestu. V pôvodnom trestnom konaní sa súdy ani len nemohli možnosťou mimoriadneho zníženia trestu zaoberať, keď vtedy neexistoval znalecký posudok o vplyve na rozpoznávacie a ovládacie schopnosti. Ak súd prvej inštancie nepovolil obnovu konania, porušil tým zákaz denegatio iustitae, pretože neumožnil zohľadnenie nového dôkazu v rozhodnutí súdu vo veci samej zákonným súdom a teda došlo k popretiu podstaty spravodlivosti súdneho rozhodnutia vôbec. Predložený znalecký posudok je novým dôkazom, súdu skôr neznámym a tento dôkaz sám osebe môže viesť k inému rozhodnutiu, než je pôvodné právoplatné rozhodnutie a tým sú splnené podmienky na povolenie obnovy konania. Skutočnosti súdu skôr neznáme sa z hľadiska obnovy konania rozumejú tie skutočnosti, ktoré neboli predmetom dokazovania a teda nie sú skutkovými zisteniami.

Súd prvej inštancie mu uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby, ale vzhľadom na organickú poruchu mozgu (diagnóza F07.8 - dysfunkcia a poškodenie mozgu), ktorá v kombinácii s

abúzom alkoholu spôsobila zníženie ovládacích a rozpoznávacích schopností, je na mieste zhodnotenie možnosti mimoriadneho zníženia trestu.

Podľa názoru súdu posudok nie je relevantný k celému obdobiu, počas ktorého ku skutku dochádzalo, nakoľko k náhlym zmenám na zdraví došlo až 29.10.2017. Nemožno predpokladať, že vplyv organickej poruchy mozgu v kombinácii s abúzom alkoholu mohol mať vplyv na ovládacie a rozpoznávacie schopnosti odsúdeného len od 29.10.2017, nakoľko porucha /choroba má svoj vývoj a odsúdený bol negatívnymi dôsledkami poruchy mozgu ovplyvnený nepochybne oveľa skôr než pred určením diagnózy. Súd prvej inštancie išiel nad rámec jeho oprávnení a povinností a hodnotí tu aj skutočnosti, ktoré by mal nakoniec vyhodnocovať súd vo veci samej.

Vo vzťahu k úvahám súdu prvej inštancie k fakultatívnosti použitia § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. namieta, že súd prvej inštancie prechádza v rámci hodnotenia splnenia podmienok povolenia obnovy konania do nežiadúceho meritórneho posudzovania veci. Súd prvej inštancie rozhodujúci o povolení obnovy konania vyslovene polemizuje a odôvodňuje, že odsúdenému by v obnovenom konaní aj tak nebol uložený priaznivejší trest, pretože mimoriadne zníženie trestu je fakultatívne. Súd prvej inštancie tu pochybil, pretože nielenže nesprávne vyhodnotil podmienky (ne)splnenia povolenia obnovy konania, ale zároveň nezákonne prezumuje nemožnosť zmeny trestu na prospech odsúdeného, čo môže urobiť len súd právomocný vo veci samej. V tomto je identifikovateľný rozpor napadnutého uznesenia s právom na spravodlivé súdne konania podľa čl. 46 ods. 1 a právom na zákonného sudcu podľa čl. 48 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach, nakoľko pokiaľ je zrejmé, že novoprezentovaný znalecký posudok by minimálne mohol otvoriť otázku trestu aj vo vzťahu k fakultatívnym inštitútom ako je mimoriadne zníženie trestu, potom taká otázka môže byť rozhodnutá len zákonným sudcom vo veci samej a i keď ide pri aplikácii mimoriadneho zníženia trestu o „facultas“ meritórneho súdu, len sudca rozhodujúci vo veci samej sa ako jediný môže a musí právomocne s takou otázkou vysporiadať, pričom v tomto patrí odsúdenému náležité odôvodnenie. Fakultatívnosť mimoriadneho zníženia trestu neznamena, že súd sa nemusí vôbec aplikáciou takej možnosti zaoberať, ale naopak je povinný sa vysporiadať, prečo použil alebo nepoužil ustanovenia umožňujúce uložiť nižší trest.

V závere poukázal na to, že súd nesprávne právne posúdil splnenie zákonných podmienok na povolenie obnovy konania, keď konštatoval, že na povolenie obnovy konania neboli splnené podmienky. Ako odsúdený predložil do konania súdu skôr neznámy dôkaz, ktorý odôvodňuje to, že uložený trest je v nepomere k závažnosti činu a bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Z uvedených dôvodov požiadal krajský súd, aby uznesenie Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6Nt/34/2022 zo dňa 28.2.2023 zrušil a uložil Okresnému súdu Námestovo, aby vo veci znovu konal a rozhodol, prípadne aby vo veci sám rozhodol a povolil obnovu konania.

Prokurátor sa k dôvodom sťažnosti odsúdeného písomne nevyjadril.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného C. F. bola podaná oprávneným subjektom, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná, v zákonom stanovenej lehote, avšak nie je dôvodná.

Po splnení prieskumnej povinnosti krajský súd zistil, že konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu, bolo prvostupňovým súdom vykonané v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Výrok o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania v trestnej veci odsúdeného C. F., vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp.zn. 6Nt/34/2022 zodpovedá stavu veci a zákonu. Rovnako tak odôvodnenie napadnutého uznesenia okresný súd učinil zodpovedajúcim spôsobom v zmysle § 176 ods. 2 Tr. por., podrobne a erudovane. Nakoľko rozhodnutia súdu prvého stupňa a sťažnostného súdu tvoria jednotu, pri existencii erudovaného a podrobne zdôvodneného rozhodnutia súdu prvého stupňa, s ktorého argumentáciou sa sťažnostný súd v celom rozsahu stotožňuje, krajský súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia okresného súdu.

Nadriadený súd v posudzovanom prípade zdôrazňuje nasledovné:

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti,

ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Povinnosť vyplývajúca z citovaného zákonného ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por., t.j. zistiť skutkový stav veci náležite a v takej kvalite, aby o ňom nevznikli dôvodné pochybnosti, platí nielen pre rozhodovanie o otázke viny a trestu, či nároku na náhradu škody, ale aj pre rozhodovanie ktorejkoľvek otázky, ktorú treba v trestnom konaní riešiť. Uplatňuje sa v každom štádiu trestného konania, teda aj v konaní o povolenie obnovy konania. Preto náležite musí byť zistené tiež to, či sú splnené podmienky pre povolenie obnovy konania v zmysle ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. por. Z týchto zistení treba vychádzať pri rozhodovaní, čo okresný súd dôsledne rešpektoval.

Treba stručne pripomenúť, že: Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/21/2020 zo dňa 19.5.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/63/2020 zo dňa 21.7.2020, bol C. F. uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. d) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

od presne nezisteného času, minimálne od roku 2013 do 2:45 hod. dňa 10.11.2019, kedy mu bola obmedzená osobná sloboda príslušníkmi OO PZ Námestovo (s výnimkou obdobia od 4.9.2015 do 4.2.2016, kedy bol vo VTOS), prevažne pod vplyvom alkoholu v Sihelnom, okr. Námestovo, v rodinnom dome č. XXX fyzicky ako aj psychicky ubližoval svojej manželke U. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. č. XXX a to takým spôsobom, že s ňou komunikoval, psychicky ju ničil, kričal po nej, urážal ju, že je neschopná, prikazoval jej čo má robiť, nútil ju k sexu a keď s ním nechcela spať tak ju zbil, bil ju opakovane po rôznych častiach tela, kopal ju nohami, zlomil jej nos a vybil jej zub, vykrikoval jej, že mu je neverná, zbil ju svadobným krížom, ktorý na nej zlomil, zakazoval jej chodiť do obchodu a kupovať stravu, sladkosti a oblečenie, kontroloval jej tašky, kázal jej šetriť, raz ju chytil za vlasy a ponoril jej hlavu pod studenú vodu vo vani, chvíľu ju tam nechal a potom to znova zopakoval, pchal jej uterák do krku, no zo strachu z manžela nikdy nepodala na políciu trestné oznámenie, a dňa 10.11.2019 v presne nezistenom čase po 00:15 hod. pod vplyvom alkoholu v kotolni rodinného domu č. XXX, v obci R. vulgárne nadával a fyzicky napádal manželku U. F. a to tak, že ju chytil svojimi rukami za ramená, následne ju z celej sily udrel svojou hlavou do tvárovej časti čela, pričom ju opakovane udieral svojimi rukami po jej hlave, kde ako ju napádal, tak jej vulgárne nadával a vyhrážal sa jej zabitím, pričom sa U. F. podarilo z miesta incidentu utiecť cez okienko kotolne, následne prešla cez dvor a terasu dnu do domu, kde sa uzamkla v priestoroch kúpeľne rodinného domu č. XXX z dôvodu obavy o svoj život a zdravie, následne k týmto dverám pristúpil C. F., ktorý začal po nich búchať, pričom sa mu tieto dvere podarilo otvoriť a následne od týchto dverí odišiel preč, čím tak svojím konaním spôsobil svojej manželke U. F. zranenie, ktoré si vyžiadalo lekárske ošetrenie v NsP Trstená, a to: tržnú ranu na pravom obočí dĺžky 3 cm siahajúcu do podkožia, pomliaždenie a krvný výron na čele vpravo, pomliaždenie a krvný výron hrudníka vľavo, pomliaždenie a krvný výron ľavej driekovej oblasti, s dobou liečenia a obmedzovaním v obvyklom spôsobe života od 10.11. do 24.11.2019, čím vzbudil u nej dôvodnú obavu o svoj život a zdravie a týmto konaním bola poškodená vystavená dlhodobému citovému strádaniu v dôsledku rôznych podôb psychického násillia (podozrievanie, žiarlivosť, obmedzovanie, ponižovanie, vulgárne nálepkovanie a i.), sporadického brachiálneho násillia rôznej intenzity a závažnosti dôsledkov, v súčasnosti prítomnosť Posttraumatickej stresovej poruchy, Syndróm týranej osoby a Depresívnej poruchy, a týmto, že jeho deti mal. V.F. nar. X.X.XXXX a mal. Y.F., nar. XX.X.XXXX boli opakovane prítomné pri jeho násilnom vyššie popísanom správaní a útokoch voči U. F. malo to negatívny dopad na ich osobnostný vývin, u mal. V.F. to okrem iného spôsobilo tik, nočný des, depresívnu sklúčenosť, somatizovanú úzkosť, vyvíja sa u neho chronický strach z otca a u mal. Y.F. to okrem iného spôsobilo patologicky zmenenú emocionalitu, v ktorej sú výrazne zastúpené známky detskej depresie a úzkosti. Za spáchanie tejto trestnej činnosti súd C. F. podľa § 208 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody u vo výmere 7 (sedem) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. súd menovanému zároveň uložil ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Podľa § 394 ods. 1 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatela, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom

rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa § 399 ods. 2 Tr. por. súd návrh na povolenie obnovy konania zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

Prvostupňový súd v súlade so zákonom vyložil citované ustanovenie Trestného poriadku tak, že súd rozhodujúci o návrhu na povolenie obnovy konania v prvom rade musí skúmať existenciu nových skutočností alebo dôkazov súdu skôr neznámych a až následne potom zisťuje, či takéto nové skutočnosti alebo dôkazy samy osebe alebo v spojitosti s už známymi môžu odôvodniť iné rozhodnutie týkajúce sa viny alebo trestu.

Prvostupňový súd sa v predmetnom konaní dôsledne vysporiadal so skutočnosťami a dôkazmi, ktoré by podľa mienky odsúdeného mohli zakladať dôvody pre povolenie obnovy konania a svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne v súlade s ustanovením § 176 ods. 2 Tr. por. odôvodnil, pričom krajský súd, ako už bolo uvedené vyššie, sa stotožňuje s presvedčivým a správnym odôvodnením napadnutého uznesenia a v podrobnostiach naň odkazuje.

Krajský súd pripomína, že v konaní o povolení obnovy konania súd nemôže preskúmať zákonnosť postupu v pôvodnom konaní v tom smere, či sa pri rozhodovaní súd vyrovnal so všetkými okolnosťami a s obhajobou obvineného, či rešpektoval zásadu bezprostrednosti a ústnosti pri dokazovaní a pod. (R 33/1988). Konanie o návrhu na povolenie obnovy konania nie je totiž konaním založeným na revíznom princípe. Pri obnove konania sa rozhoduje, či nové skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia, môžu odôvodniť iné rozhodnutie, než aké bolo urobené v pôvodnom konaní.

V konaní o povolenie obnovy konania, ako už bolo uvedené, neplatí revízny princíp, preto je súd oprávnený zaoberať sa len tými výrokmi, pri ktorých navrhovateľ sa povolenia obnovy konania domáha. Obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok v trestnom konaní je založená na skúmaní a hodnotení nových dôkazov a skutočností, ktoré sú súdu predložené ako reálne dôkazy a skutočnosti a súd musí skúmať, či v pôvodnom konaní tieto nové dôkazy a skutočnosti boli súdu známe a či majú význam v trestnom konaní z hľadiska ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. por. Citované ustanovenie upravuje podmienky obnovy konania, ktoré sa týkajú nedostatkov skutkových zistení, vrátane osoby páchatel'a, ako skutočností alebo dôkazov súdu skôr neznámych, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia. Netýkajú sa však zmeny právneho stavu, t.j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu.

Aj krajský súd je toho názoru, že v danom prípade neboli splnené podmienky uvedené v zákonom ustanovení § 394 ods. 1 Tr. por. pre povolenie obnovy konania. Pokiaľ ide o sťažnostné námietky odsúdeného, tieto sú v podstate súhrnom a opakovaním jeho tvrdení a dôvodov, ktoré uviedol v návrhu na povolenie obnovy konania a s ktorými námietkami sa súd prvého stupňa náležite vysporiadal v napadnutom rozhodnutí.

Na zhrnutie, osobitne s prihliadnutím na sťažnostné námietky odsúdeného, považuje krajský súd za potrebné v konkrétnostiach upriamiť pozornosť na nasledovné:

Odsúdený C. F. povolenie obnovy konania žiadal z dôvodu, že súd prvého stupňa a odvolací súd sa nezaoberali riadne zdravotným stavom odsúdeného a dospeli tak k nesprávnemu záveru o príčettosti odsúdeného, keď vychádzali z vyhlásenia odsúdeného o vine a odkázali na závery znaleckého posudku znalca MUDr. Stanislava Kollára č. 319/219. Odsúdený v tejto súvislosti ďalej poukazoval na predložený znalecký posudok znalca MUDr. Svetozára Drobu č. 14/2022 zo dňa 15.9.2022, ktorý ako nový dôkaz predložil v tomto konaní a ktorý po skúmaní duševného stavu odsúdeného s poukazom na jeho závery - diagnóza F07.8 - dysfunkcia a poškodenie mozgu s trvalými organickými zmenami odsúdeného, konštatoval, že táto diagnóza mala v spojení s abúzm alkoholu významný vplyv na rozpoznávacie, najmä ale na ovládacie schopnosti odsúdeného v čase spáchaného skutku. Podľa znalca MUDr. Drobu komplexný stav osobnosti, kognitívnych funkcií odsúdeného v kombinácii s ťažkou ebrietou ovplyvnil schopnosť odsúdeného rozpoznať protiprávnosť svojho konania, najmä však podstatným, forenzne

významným spôsobom ovplyvnil jeho schopnosť toto svoje konanie ovládať. Podľa znalca bola táto schopnosť podstatne zmenšená už v čase, keď odsúdený začal požívať alkohol a odsúdený spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti. Tento nový dôkaz podľa názoru odsúdeného jednoznačne odôvodňuje povolenie obnovy konania (a následne odôvodňuje i mimoriadne zníženie uloženého trestu odňatia slobody v zmysle ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák.).

Aj krajský súd konštatuje, že uvedené nepredstavuje zákonom predpokladaný dôvod pre povolenie obnovy konania, ako správne k takémuto záveru dospel už okresný súd. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na to, že tak znalec MUDr. Stanislav Kollár ako aj znalec MUDr. Svetozár Droba na verejnom zasadnutí (v konaní o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania) zhodne uviedli, že pri znaleckom vyšetrení C. F. duševný stav menovaného neskúmali (na takýto postup nemali príkaz súdu). Znalec MUDr. Kollár dodal, že sa k otázke duševného stavu z uvedeného dôvodu nevie vyjadriť. O diagnóze C. F. (F07.8 a tzv. organická astemická porucha) mal vedomosť už v čase, kedy znalecký posudok vypracoval. U menovaného zistil významnú alkoholovú opitnosť v čase skutku, pričom podobným spôsobom sa u odsúdeného vyskytla v minulosti už veľmi veľa krát a je jedno či pred, alebo po abscese. Z uvedeného dôvodu nepovažoval za potrebné skúmanie duševného stavu C. F.. Znalec dodal, že keby bol odsúdený v čase spáchania skutku triezvy, skutok by sa nestal (vychádzal aj z výpovedí svedkov, že keď bol odsúdený triezvy, tak s ním nebol problém). Podľa znalca MUDr. Kollára sa skutok stal v období od roku 2013 do 10.11.2019, pričom absces mozgu u menovaného nastal na jeseň 2017 a tento (absces) nie je možné žiadnym spôsobom vzťahovať k predchádzajúcemu obdobiu, teda predtým ako absces vznikol. Znalec MUDr. Droba na verejnom zasadnutí dodal, že otázka príčetnosti nepatrí medzi kompetencie znalca, ale vzhľadom na svoju dlhoročnú prax súdneho znalca môže napriek svojej nekompetentnosti (dlhoročná prax súdneho znalca a tým získané postavenie právnický vzdelaného laika) uviesť, že duševný stav C. F. v čase spáchania skutku zakladá stav zmenšenej príčetnosti. Znalec poukázal na to, že už samotná diagnóza (dysfunkcia a poškodenie mozgu s trvalými organickými zmenami) mala vplyv na rozpoznávaciu a ovládaciu schopnosť aj bez použitia alkoholu. Príčina vzniku tejto diagnózy bola zmiešaná, toxická a tiež organická, t.j. hnिसavý proces vnútro lebečný v kombinácii s toxickým narušením. Na otázku, či by bez vplyvu alkoholu došlo k spáchaniu skutku odsúdeným, sa nevedel vyjadriť.

Vzhľadom na takto zistené skutočnosti krajský súd dospel k záveru, že tak znalec MUDr. Kollár v podanom znaleckom posudku č. 319/2019, ako aj okresný a krajský súd konajúci v merite veci disponovali a vo svojich rozhodnutiach vyhodnotili dôkazy, ktoré sa vzťahovali k zdravotnému stavu C. F. (listinné dôkazy - lekárske správy a pod. a rovnako výpovede svedkov; teda rovnaké dôkazy, akými disponoval znalec MUDr. Droba pri vypracovaní znaleckého posudku č. 14/2022) a v otázke potreby skúmania duševného stavu C. F.. Nový dôkaz v podobe znaleckého posudku znalca MUDr. Svetozára Drobu č. 14/2022 nie je dôkazom, na základe ktorého by bolo možné konštatovať, že v otázke duševného stavu C. F. by súd (rozhodujúci o návrhu na povolenie obnovy konania) mal k dispozícii dôkaz (kvalifikované vyjadrenie znalca), ktorý by v spojení s už zabezpečenými dôkazmi (z pôvodného konania) bol spôsobilý zabezpečiť v obnovenom konaní priaznivejšie rozhodnutie súdu pre odsúdeného. Ani sťažnostný argument odsúdeného spočívajúci v tom, že nemožno predpokladať, že vplyv organickej poruchy mozgu v kombinácii s abúзом alkoholu mohol mať vplyv na ovládacie a rozpoznávaciu schopnosť odsúdeného len od 29.10.2017, nakoľko porucha/choroba má svoj vývoj a odsúdený bol negatívnymi dôsledkami poruchy mozgu ovplyvnený nepochybne oveľa skôr než pred určením diagnózy, krajský súd nevyhodnotil ako relevantný, nakoľko išlo o subjektívne hodnotenie odsúdeného, nemajúce oporu v žiadnom dôkaze vykonanom v konaní o povolení obnovy konania. Primárne sa teda nejedná o žiadne nové skutočnosti a dôkazy, ale tieto skutočnosti a dôkazy boli známe už v pôvodnom konaní. Odsúdený sa v tomto bode v podstate domáha povolenia obnovy konania za účelom opätovného prehodnotenia dôkazov vykonaných v pôvodnom konaní v jeho prospech (v kontexte nového dôkazu - znaleckého posudku MUDr. Svetozára Drobu č. 14/2022, ktorý neposkytuje nové kvalifikované závery - absencia skúmania duševného stavu odsúdeného), čo však nie je zákonným dôvodom pre povolenie obnovy konania. Ako krajský súd vyššie opakovane poznamenal, v konaní o povolení obnovy konania súd nemôže preskúmať zákonnosť a správnosť postupu v pôvodnom konaní v tom smere, či sa pri rozhodovaní súd vyrovnal so všetkými okolnosťami a s obhajobou obvineného. Konanie o návrhu na povolenie obnovy konania nie je totiž konaním založeným na revíznom princípe. Obnovu konania možno povoliť len na základe reálnej existencie nových dôkazov a nových skutočností, ktoré boli súdu v pôvodnom konaní neznáme, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia a súčasne, ktoré buď samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi v

pôvodnom konaní by mohli privodiť iné rozhodnutie o vine. V úvode tejto časti odsúdeným uvádzané skutočnosti a dôkazy takúto povahu nemajú, a preto nemôžu byť zákonným dôvodom pre povolenie obnovy konania.

K sťažnostnému argumentu odsúdeného, že u obžalovaného nebola znalecky dokázaná nepríčetnosť, preto podľa názoru krajského súdu (konajúceho o odvolaní) nebolo namieste použiť ustanovenie § 73 ods. 1 Tr. zák., ale správne bolo potrebné obžalovanému liečenie ukladať podľa § 73 ods. 2 písm. c), d) Tr. zák.; z uvedených častí uznesenia krajského súdu rozhodujúceho o odvolaní obžalovaného je zrejmé, že súdy rozhodujúce vo veci samej sa vôbec nezaoberali možnosťou mimoriadneho zníženia trestu. Naopak konštatovali bezvadnú príčetnosť odsúdeného, dokonca kvôli tomu súd druhej inštancie zmenil rozsudok v časti ochranného opatrenia, krajský súd dodáva toto.

Na tomto mieste krajský súd opakuje, že v konaní o povolení obnovy konania sa nemôže preskúmavať zákonnosť procesného postupu v pôvodnom konaní, nakoľko konanie o návrhu na povolenie obnovy konania nie je konaním založeným na revíznom princípe. Podmienky obnovy konania sa týkajú nedostatkov skutkových zistení a odsúdeným prezentované námietky ohľadne zákonného ustanovenia, podľa ktorého bolo odsúdenému uložené ochranné opatrenie podľa § 73 Tr. zák. takúto povahu nemajú. Uvedený dôvod však nie je zákonným dôvodom na povolenie obnovy konania, ale za kvalifikovaných okolností sa môže jednať o dovolací dôvod. Treba rovnako poznamenať, že odvolací súd v uznesení sp.zn. 1To/63/2020 zo dňa 21.7.2020 z tohto dôvodu (ukladanie ochranného opatrenia) nemenil rozsudok okresného súdu (uvedené úvahy o uložení ochranného opatrenia boli odvolacím súdom prezentované v časti odôvodnenia uznesenia na strane č. 12).

Rovnakým zákonom predpokladaným dôvodom pre povolenie obnovy konania nie je ani odsúdeným uvádzaná sťažnostná námietka vo vzťahu k pôvodnému konaniu a to, že okresný súd konajúci o návrhu na povolenie obnovy konania prešiel v rámci hodnotenia splnenia podmienok povolenia obnovy konania do nežiadúceho meritórneho posudzovania veci ohľadom fakultatívnosti použitia § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák.; ďalej, že v pôvodnom trestnom konaní sa súdy ani len nemohli možnosťou mimoriadneho zníženia trestu zaoberať, keď vtedy neexistoval znalecký posudok o vplyve na rozpoznávaciu a ovládacie schopnosti; a ak súd prvej inštancie nepovolil obnovu konania porušil tým zákaz *denegatio iustitae*, pretože neumožnil zohľadnenie nového dôkazu v rozhodnutí súdu vo veci samej zákonným súdom, a teda došlo k popretiu podstaty spravodlivosti súdneho rozhodnutia vôbec. Krajský súd v tejto časti dodáva toto.

Ako už bolo krajským súdom vyššie uvádzané, obnovu konania možno povoliť len na základe reálnej existencie nových dôkazov a nových skutočností, ktoré boli súdu v pôvodnom konaní neznáme, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia a súčasne, ktoré buď samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi v pôvodnom konaní by mohli privodiť iné rozhodnutie o treste. Povedané inak, súd konajúci o návrhu na povolenie obnovy konania nedisponoval dôkazom, na základe ktorého by boli úvahy o možnom ukladaní trestu odňatia slobody zohľadňujúce ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. (spáchanie trestného činu v stave zmenšenej príčetnosti...) relevantné. Znalec MUDr. Stanislav Kollár sa k duševnému stavu odsúdeného nevyjadril v pôvodnom konaní a rovnako ani v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania preto, lebo duševný stav odsúdeného neskúmal (nepovažoval to za potrebné, navyše nemal na to ani príkaz súdu). Znalec MUDr. Svetozár Droba v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania síce uvádzal, že duševný stav odsúdeného v čase spáchania trestnej činnosti podľa jeho názoru zakladá stav zmenšenej príčetnosti, ale zároveň dodal, že túto otázku vyhodnotil iba v kontexte dlhoročnej praxe súdneho znalca a tým získaným postavením právnický vzdelaného laika a nie ako osoby kompetentnej na posúdenie príčetnosti posudzovaného (navyše duševný stav C. F. ani ako znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia neskúmal). Ani pri tomto sťažnostnom argumente odsúdeného sa nejedná o žiadne nové skutočnosti (sú to skutočnosti zistiteľné z pôvodného konania) a konanie o povolenie obnovy konania nie je navyše založené na revíznom princípe, v dôsledku čoho v konaní o povolenie obnovy konania je neprípustné preskúmať správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní a súdu v pôvodnom konaní.

K sťažnostnej argumentácií odsúdeného spočívajúcej v tom, že - súd prvej inštancie tu pochybil preto, že nielenže nesprávne vyhodnotil podmienky (ne)splnenia povolenia obnovy konania, ale zároveň nezákonne prezumuje nemožnosť zmeny trestu na prospech odsúdeného, čo môže urobiť len súd právomocný vo veci samej; v tomto je identifikovateľný rozpor napadnutého uznesenia s právom na spravodlivé súdne konania podľa čl. 46 ods. 1 a právom na zákonného sudcu podľa čl. 48 Ústavy SR a

čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach, nakoľko pokiaľ je zrejmé, že novo prezentovaný znalecký posudok by minimálne mohol otvoriť otázky trestu aj vo vzťahu k fakultatívnym inštitútom ako je mimoriadne zníženie trestu, potom taká otázka môže byť rozhodnutá len zákonným sudcom vo veci samej a i keď ide pri aplikácii mimoriadneho zníženia trestu o „facultas“ meritórneho súdu, len sudca rozhodujúci vo veci samej sa ako jediný môže a musí právomocne s takou otázkou vysporiadať, pričom v tomto patrí odsúdenému náležité odôvodnenie; Fakultativnosť mimoriadneho zníženia trestu neznamena, že súd sa nemusí vôbec aplikáciou takej možnosti zaoberať, ale naopak je povinný sa vysporiadať, prečo použil alebo nepoužil ustanovenia umožňujúce uložiť nižší trest, krajský súd uvádza toto.

Aj pri tejto sťažnostnej námietke odsúdeného krajský súd konštatoval rovnako ako už aj vyššie, že ani znalecký posudok MUDr. Svetozára Drobu č. 14/2022 zo dňa 15.9.2022 vrátane jeho výpovede v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania nie je dôkazom novým do tej miery, že by mal vplyv na iné rozhodnutie súdu o treste odsúdeného (prípadným aplikovaním ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák.), nakoľko na posúdenie otázky príčetnosti (súdom rozhodujúcim vo veci samej) tu v celom priebehu trestného konania nebol kvalifikovaný dôkaz (napr. znalecký posudok týkajúci sa posúdenia duševného stavu odsúdeného). Ak sa aj okresný súd v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania v závere odôvodnenia vyjadril k fakultatívnej možnosti ukladania trestu odňatia slobody zohľadňujúc ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák., pristúpil k tomu len v kontexte odsúdeným uvádzaným argumentom jednak v návrhu na povolenie obnovy konania, ako aj v priebehu verejného zasadnutia.

Krajský súd napokon dodáva, že z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva možno vyvodíť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (IV. ÚS 382/09, m. m. I. ÚS 5/02 A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4.3.2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru), pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Inými slovami, v prípade rozhodovania súdov o povolení obnovy konania podľa § 398 a nasl. Tr. por. vrátane zohľadnenia zákonných podmienok tento postup umožňujúcich podľa § 393 a nasl. Tr. por. nejde o typ súdneho konania spadajúceho pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru podaním ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy. Článok 6 ods. 1 dohovoru neobsahuje právo na revíziu súdneho konania. Ochrany práv obsiahnutých v čl. 6 dohovoru je možné domáhať sa až v obnovenom konaní, t. j. po tom, ako by bolo príslušným všeobecným súdom právoplatne rozhodnuté o povolení obnovy konania.

Krajský súd v ostatnom v podrobnostiach odkazuje na správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje. Na zhrnutie uvádza, že znalecký posudok predložený odsúdeným pre potreby tohto konania a vypracovaný znalcom MUDr. Svetozárom Drobom je dôkazom novým v tom smere, že znalec v súvislosti so skúmaním duševného stavu odsúdeného pripúšťa možnosť zistenia zmenšenej príčetnosti forenzne významným spôsobom, čo vo svojom znaleckom posudku aj náležite zdôvodňuje. Tento dôkaz tak sám o sebe, ako aj v kontexte ostatných dôkazov vykonaných v pôvodnom konaní však nie je spôsobilým, že by mohol viesť k inému rozhodnutiu o vine alebo o treste u odsúdeného. Ako to už správne konštatoval a zdôvodnil okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia, forenzne významným spôsobom znížená rozpoznávacía alebo ovládacia schopnosť (či obidve) je bez vplyvu na konštatovanie trestnej zodpovednosti za spáchanú trestnú činnosť (teda na otázku viny). Pokiaľ ide o ukladanie trestu odsúdenému, môže byť dôvodom na mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák., tu však okresný súd správne v odôvodnení uznesenia konštatoval, že sa jedná iba o fakultatívnu a nie o obligatórnu možnosť ukladania trestu podľa tohto zákonného ustanovenia. Skutočnosť, že v danom prípade by nebol na mieste tento fakultatívny postup, vyplýva zo závažnosti spáchaného činu, spôsobu jeho spáchania, dlhej časovej doby, po ktorú bol tento páchaný, spôsobený následok, pričom po väčšinu časového obdobia páchania trestnej činnosti u odsúdeného neboli také zdravotné problémy, ktoré by u neho zakladali zníženú príčetnosť. V zmysle dikcie zákonných podmienok pre povolenie obnovy konania je pritom už súd konajúci o návrhu na povolenie obnovy konania zmocnený na to, aby učinil záver vo vzťahu k zmene pôvodného rozhodnutia v otázke viny či trestu vzhľadom na nové dôkazy a skutočnosti predkladané odsúdeným v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného krajský súd vyhodnotil sťažnostné námietky odsúdeného ako nedôvodné a z tohto dôvodu aj neakceptovateľné. Konštatovanie súdu prvého stupňa, že nezistil

podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por., je zákonné a správne, a preto zákonný je i jeho postup, keď podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného C. F. na povolenie obnovy konania. Krajský súd preto postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Vo vyššie uvedenom ide o podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Senát rozhodol pomerom hlasov 3 za a 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.